

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Taşımali Eğitim Yönetmeliği'nde yapılan değişiklik 1 Ağustos 2024 tarihinde Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Buna göre, taşımali eğitimin kapsamı önceden 50 kilometre ile sınırlıyken 30 kilometreye düşürülmüştür. Bu mesafeden daha uzaktaki köylerdeki ortaokul ve lise öğrencilerinin okul pansiyonlarına yerleştirilmesine karar verilmiştir. Ayrıca, 10 öğrenciden daha az öğrencinin bulunduğu köyler ise 'taşımali eğitimin' kapsamından çıkarılmıştır.

Köy okullarının kapanmasının ve taşımali eğitime geçilmesinin çok boyutlu tüm olumsuz sonuçlarının, taşımali eğitimin sınırlandırılmasının gerekçelerinin ve mevcut taşımali eğitim sistemin eksikliklerinin her yönüyle araştırılması, fırsat eşitliği bağlamında eğitim politikalarının gözden geçirilmesi amacıyla Anayasa'nın 98'inci İctüzüğün 104'üncü ve 105'inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederiz.

Sezai TEMELLİ
Dem Parti Grup Başkanvekili
Muş Milletvekili

Gülüstan KILIÇ KOÇYİĞİT
Dem Parti Grup Başkanvekili
Kars Milletvekili

GEREKÇE

Yeni eğitim-öğretim yılı öğretmen açığı, okullara yardımcı personel alınmaması, okul binalarının güvenli olmaması, okul yemeğinin olmaması gibi birçok sorunun yanında “tasarruf tedbirleri” kapsamında taşınalı eğitimin sınırlandırılmasıyla başlamıştır.

Taşınalı Eğitim Yönetmeliği’nde yapılan değişiklik 1 Ağustos 2024 tarihinde Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Buna göre, taşınalı eğitimin kapsamı önceden 50 kilometre ile sınırlıyken 30 kilometreye düşürülmüştür. Bu mesafeden daha uzaktaki köylerdeki ortaokul ve lise öğrencilerinin okul pansiyonlarına yerleştirilmesine karar verilmiştir. Ayrıca, 10 öğrenciden daha az öğrencinin bulunduğu köyler ise ‘taşınalı eğitimin’ kapsamından çıkarılmıştır.

Bu köylerde yaşayan birçok veli okul pansiyonuna mecbur bırakılmayı kabul etmeyerek, çocuklarını okula göndermemeyi düşündüklerini ifade etmişlerdir. Çocuklarının pansiyonda kalmasını istemeyen bazı aileler de özel servis tutmak zorunda kalmışlardır. Ailelere ayrıca bir ekonomik külfet yükleyen bu çözüm hem sosyal devlet ilkesine hem de fırsat eşitliği ilkesine aykırıdır.

İktidarın eğitim politikaları sonucu önce 2 bin köy okulunun kapatılması ve taşınalı eğitime geçilmesi; bugün de taşınalı eğitimin kısıtlanması özellikle kırsalda yaşayan yoksul ailelerin çocuklarını mağdur etmektedir. Taşınalı eğitim hakkının da çocukların elinden alınmasıyla yüz binlerce çocuk okula ulaşamayacak, toplumsal eşitsizlik derinleşecektir. İtibardan hiçbir şekilde tasarruf etmeyen iktidarın, tasarruf tedbirleri adı altında taşınalı eğitimi kaldırması ve çocukları pansiyonlara zorlaması telafisi güç zararlar doğuracaktır.

Taşınalı eğitime kısıtlama geldiği için pansiyonlara, yatılı bölge okullarına gitmek zorunda kalan çocukların sağlık, beslenme, güvenlik sorunlarının yanında yaşayacağı en önemli sorunlardan biri de tarikatların ve cemaatlerin etkisindeki bu yerlerin asimilasyon politikaları, ideolojik dayatmaları olacaktır. Özellikle akşam saatlerinde cemaat ve tarikatların gelip

“sohbet” adı altında etkinlikler düzenlediği, çocuklara belli ideolojik dayatmalar yapıldığı kamuoyuna sunulan bilgiler doğrultusunda bilinen bir gerçektir.

Özellikle, kız çocuklarının pansiyonda kalmaları aileleri tarafından kabul edilmemesi sonucu erken yaşta evliliklerde artış yaşanabilecek; binlerce çocuk açık lise okumaya mecbur kalacak veya okulu terk edecektir. Bu durum da çocuk işçi sayısını artıracaktır.

Anayasa’nın 42. Maddesi; “Kimse, eğitim ve öğrenim hakkından yoksun bırakılamaz. Eğitim ve öğretim, devletin başlıca gelen ödevlerindendir...” şeklindedir. Uluslararası sözleşmelerin ve anayasanın temel ilkelerinden biri olan eğitim hakkı ve eşitlik ilkesi gereği tüm çocukların eğitime ulaşmaları önündeki engelleri kaldırmak devletin sorumluluğundadır. Demokratik, çoğulcu, bilimsel, özgürlükçü, ekolojist, anadilinde eğitim hakkı tüm çocukların ve gençlerin en dokunulmaz hakkıdır.

Tüm bu nedenlerle köy okullarının kapanmasının ve taşınalı eğitime geçilmesinin çok boyutlu tüm olumsuz sonuçlarının, taşınalı eğitimin sınırlandırılmasının gerekçelerinin ve mevcut taşınalı eğitim sistemin eksikliklerinin her yönüyle araştırılması, fırsat eşitliği bağlamında eğitim politikalarının gözden geçirilmesi amacıyla bir araştırma komisyonunun kurulmasını arz ederiz.